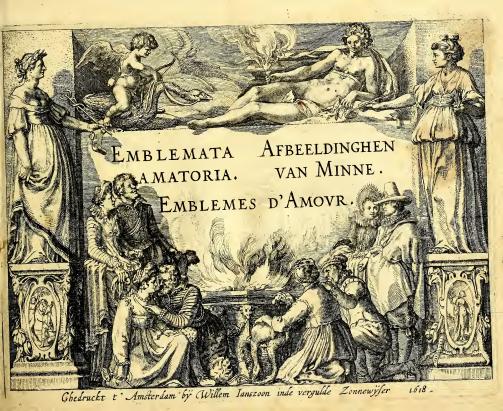

first fact to xx visi and language on the Virginia. The 100 1 60 1 24 - Sept 1933 Text in Julian from 6 DUKE UNIVERSITY LIBRARY Treasure Room

39h

Digitized by the Internet Archive in 2012 with funding from Duke University Libraries

Th.R. 762 H471E P7

VOORREDEN TOT DE IEVCHT.

Plaestverleen Maydagh, Maydagh, die is vercooren VVt al de daghen soet des Lentes nieughebooren, Van't Minnedraghers gildt, om met danckbaren sin, laer-offer uyt te reen, swanck Venus de Godin Haer lieve lachend' oogh eens over heen de scharen Die yverich tot haer dienst, en overgheven, waren Ter aerden neergheknielt, om offerand te doen Met VVieroock suyver-breyn, en versche Roosenhoen; En in't aenschouwen van soo veel, die op haer wachten, Gheneucht rees in haer borst; en lust in haer ghedachten, Om styghen t'halver lucht, van waer zy te ghelijck Sach op en nederwaerts haer vvijtverbreyde rijck. Zy oversloech't gheslacht der stersfelijcke dieren, En liet haer snel ghesicht door s'Hemels oorden swieren,

Die zy beseten vant met onghemeten Goon. Saturnus met zijn star in't hoochst; die haer gheboon Stockoudt noch volghen moest en Phillyra gaen vryen. Daer aen Iuppijn berucht met soo veel snoeperyen, Als meenichvouvvde vondt vvel van hem vvort vertelt, Nu svvan, nu starcke stier, nu vveer becoorlijck gelt. Daer nae den strengen Mars, dien zy zijn croese sinnen, In't branden van den strijdt, en dulle lust van't winnen, In't jaghen van't ghescheurt en overrompelt heyr, Alsoo te' ontlaten weet, dat toom, en gladde speyr, Door't walen van zijn moed, hem uyt zijn handen druypen, Als zy hem gheeft een wenck om tot haer in te sluypen. En daer nae Phæbus schoon, die dickwijl heeft ghesmaeckt Haer lieffelijcke cracht; die in zijn hart gheraeckt Heeft uyt den Hemel hooch ter aerden moeten dalen, En't hulsel Conincklijck van zyne gouden stralen Verworpen, om een staf van een Olyven tack Te grypen in zijn handt, en cleen een harders pack. Den

Den cluchtighen Mercur zijn soeten val in't praten, Noch schallickheyt doortrapt en hadden moghen baten. Doe zy met Herses min ontstelde zynen gheest; Hy had al mede van dat evel sieck gheweest. De slaperighe Maen haer waterighe sinnen Ontgingen daerom niet den heeten brandt van minnen; VVanneer zy's middernachts te dalen neder plach, En custe' Endimion daer hy in slape lach. In't cort, zy vandt de Goon van minste tot den meesten, Ent middelbaer gheslacht der langlevende gheesten, Haer en haer Soons ghevaen; aen yeder zy vernam Litteeckens van zijn pijl, brandteeckens van haer vlam; D'onentlijckheyt haers rijex sach zy haer openbaren. Doe spranck haer't hart van vreucht en reesen al haer aren. Doe gaf de roem haer borst menighen soeten prick; Des zy de vlugghe Min toe sprack,, mijn Soon dien ick Alleen voor al mijn cracht en groot vermoghen houwe, Als ick den omvang woest van's werelds ront aenschouwe, VVat VVat Godheyt ken het Hof des Hemels ons ghelijck, In breedtheydt onbepaelt van eeuwich streckend rijck? Of in waerdye van de gheen die voor ons knielen? Of in het schencken mildt van wellust aen de sielen? VVant vveldoen meest de Goon van schepsels onderscheyt. Het Smeeckertjen de Min heeft hier op dus gheseyt: VVel machmen, Moeder Lief, gheruyghen sonder looghen, Dat gheene Goon by ons houden of halen moghen, Maer is den spijt des niet te grooter, datter zy Op aerden't laechste rondt, soo snooden kettery Dat zy ons niet alleen en weyghert Eer, maer lastert V voor oncuys, my voor een aterlingschen bastert. Van ons comt segghen zy den menschen gansch geen goedt; Ghy hebt my afgherecht van jonex, en opghevoedt Op alle guytery; ons moghen zy het dancken Dat reuckeloosheyt slof en ontrouw by haer bancken. Onnutte sorghen swaer worden van ons ghebroedt; En sorgheloos heyt weer, daer sorghe wesen moet.

Ver-

Versuym, en quisting sot, verwartheyt en beslommering, Ghebreck, armoed, ellend, en knaghende becommering. En twist, en quaet vermoen, jae scheuring, oproer, crijch, En duysendt plaghen meer, die ick om kortheyt swijch, VVaermede dat wy't al verwoesten en verwilderen. Dus leelijck weetense' ons by yder af te schilderen, Om rooyen uyt onse' Eer en aensien, t'aller uyr: En mochten zy begaen zy geltten de natuyr: Soo dat, indien wy haer niet schrickelijck en straffen. 'Tsal worden een ghewoont op onsen naem te blaffen, Met goddeloose tong. En wie sal echter dan De schoone Venus met de Minne bidden an, Of legghen offerand ootmoedich op d'Altaren? Hier op sey Venus soet van harten: Laet dat varen; Gheweldt teghen gheweldt, mijn Soone, dat's bescheyt: Maer reden moeten zijn met reden wederleyt. Indien ghy ginckt de saeck, met strafheyt streng beginnen; Ghy foudt alleen't ghelaet, en niet het harte winnen.

De

De vreese veynsers maccht: d'eerbiedicheyt in't hart, Door de weldadicheyt alleen, vercreghen wert. Gheveynsde' eerbiedicheyt can geenen God vernoeghen: En licht wint ghy met reen, die sich tot reen wil voeghen. Des die gheen reden acht, ist niet te pyne waert Dat ghy tot veynsen dwingt, en met de straf vervaert: Noch heeft de straf heyt dit; dat als men wil behoeden Met haer, zijn reden goedt, soo gheeft het een vermoeden, Dat elders soecktmen hulp, en swack de reden zy. Dus is het nut noch recht te straffen kettery. Maer soeckt met onderwijs van reden haer te winnen. Vrouw Moeder, sey de Min, hoe soud'ick dat beginnen? Ick ben mijn kindtsheyt nauw ten eynden, die ghy weet Ick meer in leeren doen, als praten heb besteedt. Mijn handt meer als mijn tong bekent is allen oorden. De wercken zijn my veel ghereeder als de woorden. Maer oudt de ketters meest en wel ter tael altoos. Doe Venus: Ghy daerom en zijt niet tongheloos.

Of schoon de daden cloeck, boven uw uytspraeck pralen. Derhalven volcht mijn raedt; en gaet henlie verhalen Als Onderrechter, datmen niet mis bruycken dan De goede dinghen, en oock meest de beste can. Dat wy gheen oorsaeck zijn van de ghemelde quaden, Maer dat zy lieden, die, selve' op haer halsen laden, Door dien s'ons bruycken vaeck heel sonder onderscheydt Van rechte maet, en tijdt, en van gheleghentheydt. Is lieffelijckers yets op aerden vroech of spade Als Liber uwes ooms verheughende ghenade? Nochtans d'onmaticheyt die weetse te besteen Tot stichting van misval en duysendt swaricheen. VVilt soo de lusten van der Minnen brandt ghebruycken Dat z'uyt uw kintsch gebeent het merrech niet en zuycken. Noch dats' u drooghen uyt den Ouderdoom ghecromt. En port de Minne niet eer hy van selve comt. En legt uw Minne daer ghy vaylich moocht ghenieten: Of immers daer't ghenot is waerdich de verdrieten. VVie

VVie dese les betracht die weet ons beyden danck. Laet dese reden, Soon, op Aertrijck, gheven clanck, Met welbereede tong, en onderrecht de dwasen: Of blaestse' een Minnaer in, om voor u uyt te blasen. 'Tvvas vvel van zynen sin. Des sevd hy: Ick weet raet En sonder meer quam my verschynen in den staet, VVaer in hy wort ghesien van't eeuwich hof vol weelden, En laste my, ick souve dit schrijven voor de Beelden Die van gheleerder handt hier nae gheteeckent staen. Op dat de gheene die somtijts sal vinden aen Het Minnen quelling vast, hem daer af niet verleyden,, laet, En gheef de Min gheen schult, maer s'Minnaers onbescheyden, raet.

I

Zy steeckt om hoogh het hooft.

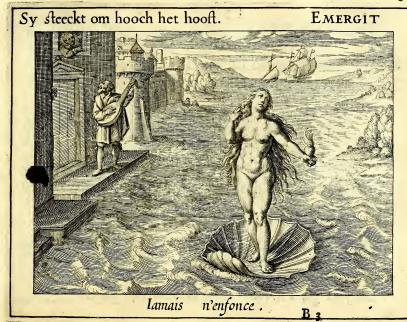
Denus Vorsterwjonw/ um blammen niet en dooft De grondeloofe See: Shu steckt am hoogh het hooft.

EXTULIT OS SACRUM.

Pulchra Venus, ponto non mergere; nascere poto: Sique tuum tetigit, jam tepet unda, caput.

IAMAIS N'ENFONCE.

Les flammes dont Uenus embrase tout le monde, Ne s'amortissent pas pour les plonger dans l'onde.

LI

Datje mijn haet en dunckt my niet. Deckt ven um vlammend hart met minneloos ghelaet; Jek sie doog't glasen schildt/datje mijn niet en haet.

PELLUCES.

Perspicio: malè crystallo tegis usa Minervæ Insidias: vulnus das foris; intus habes,

MMOVR NE SE CELE.

Minerve couvre en vain d'une despitte face, Les feux que l'Archerot void au travers fa glace. Datje mijn haet en dunct my niet.

PELLUCES

Amour ne se cele.

III

Een treckt my.

Dan soo beel schoonen/die des Werelds dop bedeckt/ Enisser niet als een daer hart en zin nae treckt.

UNA RAPIT.

Mille stellarum rem lux habet unica mecum, Os semper cujus vergit in ora meum,

VNE ME TIRE.

Quoy que le Ciel se pare, il n'y à qu'une flame, Emmy tant de flambeaux qui ravisse mon ame.

Une me tire.

IV

Van branden blinckt hy.

Van Himiaers daden claer 'tgherucht volmondich spreeckt/ Wanneer der Hinnen vlam een edel hart ontsteeckt.

ARDET ET INDE NITET.

Non licet obscuro, nisi cum perit, esse calori. Nemo, nisi ignotis notus, amanter amat.

AMOVR VAILLANT.

Un flambeau allumé monstre alors sa lumiere. Et qui aime c'est or qu'il a l'ame guerriere. Van branden blinct hy. ARDET ET INDE NITET Amour vaillant.

C 2

V

Ick buygh en brecck niet.

Al verght de Win my veel door stadich ongheval/ Hy moet my buyghen lang/eer hy my breken sat.

FERO NON FRANGOR.

Arcus ego facilis flecti non frangor Amoris:

Non me, qui curvat, rumpere parvus amat.

EN ENDVRANT ON DVRE.

Comme l'Archer son Arc sans rompre, bande & tire

Ainsi n'est surmonté l'Amant par le martyre.

Ick buygh en breeck niet. FERO NON FRANGOR

En endurant on dure.

VI

Zy druckt en heft.

Au heft ghy overend / dan dzuckt ghy my heel crom / Ach wzeede speelzieckt! Win hoe spzingdy met mijn om ?

NIL SINE TE.

Deprimis, attollis frondosæ brachia sylvæ.

Deprimis, attollis? Caurus es, aut es amor.

TOVT VIENT D'AMOVR.

Comme un vent violent les rameaux hausse & baisse, Ainsi l'amour nous livre & plaisir & tristesse. Sy druct en heft.

PREMITQUE LEVATQUE

Tout vient d'Amour.

VII

Gheen ben ick sonder u.

Tis wat; als my mins Sons almachtich oogh aenliet: Pacr decktle haer aenlehijn; dan ben ick my selven niet.

NIL SINE TE.

Cœlestis cum me Sol aspicit ore sereno, Protinus ad numeros mens redit apta suos.

RIEN SANS TOT.

Je suis ce que ic suis par ta clairté extresme, Mais sans toy, mon Soleil, ne suis ie plus moy mesme.

Geen ben ick sonder u.

NIL SINE TE

Rien Sans toy.

VIII

Ghy weckt my van der doodt.

Min flaeuwe leven bleef verdelicht van onghenoecht/ Soo gly de dozre doodt nict van min lippen joecht.

Vita semel sugiat languentem expuncta dolore, Os mihi ni calcat Lucis ab ore meæ.

DE SES TEVX DEFEND MA VIE. La douleur qui saisit jusqu'a la mort mon ame Ne me laisse iamais qu'en saveur de Madame. Ghy wect my vander doot. His RADIIS REDIVIVA VIRESCO

De ses yeux depend ma vie.

IX

VVaerom ghy meer als ick?

Ick quijn; een ander fal mijn Lief haer trouw ontfaen: Twee Roofen epen schoon d'een plucktmen d'aer blijfestaen.

Hæc rosa,& illa rosa est: placet hæc, neque carpitur illa.
Non pariter meritis sit bene cuique suis.

PAR RENCONTRE NON PAR MERITE.

De deux esgalles Fleurs de l'une on fait eslite.

De deux Amants pareils l'un n'a ce qu'il merite.

Par rencontre, non par merite.

X

In lyden blinck ick.

Het flaen verweckt de vonck upt 's kepfelsteens quetfing/ In't flaen van ramp soo blijckt en blinckt het Minnebup?

SI FERIAR FULGEO.

Splendorum fundunt, non vulnera nostra cruorem.
Pulchro percussus luminet claret ámor.

DES TENEBRES LA LVMIERE, & de la mort la vie.

Le feu sort du caittou si battre lon le face, Le feu d'amour paroist aux coups de la disgrace. In lyden blinck ick.

SI FERIAR FULGEO

Des tenebres la lumiere, et de la mort la vie.

XI

Zy blinckt, en doet al blincken.

Min Brouwe blinckt en let haer claerhept and're by; 'Tis weerschijn van haer glans/licht'er pet goedts in mp.

CETERA SPLENDIDA REDDENS. In speculum Sol effusus solet inde refundi. Aureus, in cujus lux cadit ista caput.

AMOVR N'ARIEN A 50 T.

Amour est au miroir tout esgal ce me semble,

Il prend d'ailleurs lueur en la redonne ensemble.

Amour n'a rien a soy. E

XII

Dienende teer ick uyt.

De Minne klupft mijn blepfeh / ick rammel in mijn hupde; Aen and're dient de Lamp / haer felben teert 3p upt.

SERVIENDO CONSUMOR.
Sese ipse exurit lucendo per atria lychnus.
Materies slammis est amor ipse suis.

MOVRIR POVR SERVIR.

Ainsi que le slambeau se paist de sa ruïne

L'Amour vit par ses seux & par ses seux se mine.

XIII

Zy brandt en beeft.

Verwondert u de vlam? O Min/'t is wepnich reens: Het hart des Minnaers brandt en triddert al alleens.

TREMIT ET ARDET.

Concalet, ac tremulo petit ignis accumine cœlum. Spe simul ardet amans, sebricitatque metu.

TOVSIOVRS EN CRAINTE & esperance.

La flamme en s'eslevant est tousiours tremblotante, L'Amoureux n'est iamais sans crainte & sans attente. Sy brandt en beeft.

TREMIT ET ARDET

Tousiours en craincte et esperance.

E 3

XIV

Ick voed'een wondt.

Cen lidtmact dat ick boed/mp in den ftrick verwart; Oat's 't ooch: door dele wondt baert mp de pijl in't hart.

VULNVS ALO.

Corde laborantis solum mea plaga videre est. Esse, sed haud cæcum, te scio vulnus, amor.

LE NOVRRIS VNE PLAYE.

Las ie nourris mon mal, c'est l'æil qui me four voye: Par cette bresche Amour obtint mon cœur en proye. Ick voed een wond.

VULNUS ALO

Ie nourris une playe.

XV

Zy leeft en doet oock leven.

Het leven van de windt baert leven in de gloedt: Soo leeft met mp mijn Lieft die leeft en leven doet.

MEÆ SPIRITUS VITÆ.

Fortius arsuras animant, en, slamina slammas. Quo vivo, Vitæ spiritus ille meæ est.

ME DE MON AME.

Voyez vous les Zephyrs qu'ils allument la flame : Madame elle est l'esprit qui avive mon ame. Sy leeft en doet oock leven. MEA SPIRITUS VITA

Ame de mon ame.

XVI

'T moet nu voort.

Die Hinnes Arenghept bzucht//coom zwen oozspronck beur; Het mp ift al te lact/het moeter nu mee deur.

IRREVOCABILE.

Protinus intrabis, si tangas limen Amoris.

Pertinet ad scopulum missa sagitta suum.

IL T FAVT OEVIER de bonne heure.

Qui craint les traits d'Amour ne luy doit donner place, Qui l'afait une fois quand il veut ne le chasse. T moet nu voort.

IRREVOCABILE

Il y faut obvier de bonne heure.

XVII

Des cenes glans des anders brande.

Det glinstren van het Glas een heeten brande verweckt:

Dijns Drouwen glans/aldus/met Dinne 't hart ontsteckt.

UN IUS SPLENDOR ALTERI ARDOR. Quam Sol incussit Speculo, in me slamma resultat: Iamque soco muter; sim modò cespes ego.

LASPLENDEVR DE L'VN est l'ardeur à l'autre.

Par la lueur du voire en l'obiet prent la flame : Ainsi par ta splendeur l'Amour brusse mon ame.

La splendeur de l'un est l'ardeur de l'aultre.

XVIII

Hoe hoogher hoe heerer.

Des middachs steecht de Son/die soet is als het darght/ Soo walt der Minnen brandt hoemense langher draeght.

ALTIOR ARDESCIT.

Emergis tepidus, mox attamen arduus ardes. Num sedet in curru, Phœbe, Cupido tuo?

EN COVRANT IL S'ACCROIT.

Comme en son ascendant le Soleil se renforce, Aussi va par degrez l'Amour croissant sa sorce Hoe hoogher hoe heeter.

ALTIOR ARDESCIT

En courant il s'accrois?.

XIX

Een die my past.

Of menich Minnaer / elekom ftrijdt / zijn beandt ghetupeht / Paer / een / die tot mp paft / het pit mijns harten bupeht.

UNI PAREO.

Vna uni serulæ clavis respondet; & uni Arcano similis convenit una mihi.

QVE POVR VN.

Comme à une Serrure une (lef se r'apporte; N'ouvre aussi de ton eœur qu'à ton amy la porte. Een die my past.

UNI PAREO

Que pour un.

XX

Deur valsch.

Daer lietmen/taffmen wel/het iller ber ban daen.

INTIME FALLAX.

O fallax Speculum, tibi visus inesse profundo, Specto repercussus meque, meumque locum.

TROMPEVR A TOVTES RESTES.

Madame est le Miroir. I'y semblois avoir place;

Mais à bien y sonder i'en trouve nulle trace.

Deur valsch.

INTIME FALLAX

Trompeur a toutes resses.

XXI

'T ouwde deuntjen.

Altift hoop / nemmer hepl ben ick t'ontfaen ghewent/ En wat ick loop of faech / mijn flooven heeft gheen endt.

EADEM CANTILENA.

More rotam inclusi volvo atque revolvo sciuri. Fine carens captum circulus urget: amo.

MON MAL EST SANS FIN.

Ainsi que l'Escurieul i ay beau tourner sans cesse,

L'Amour tourne avec mon moy & jamais ne me laisse.

Touwde deuntjen. EADEM CANTILENA

Mon mal est sans fin.

XXII

Branden't.

Wel is het Wieroockvat schoon/aerdich en wat rijer/ Paer branden't harte dan waer't eerst wat Goddelijer.

SIARDEAT

Turibulum prædives opus, nil dignius aris. Hoc flammis auctum rite superbit opus.

BRVSLAST IL.

Voyez vous l'Encensoir de presence honorable? Mais s'on y met le seu c'est chose venerable.

Branden't.

SI ARDEAT

Bruslast il.

XXIII

Coudt zijnde sticht zy brandt.

De couwde bupgllach bupg/in't dzooghe boedsel plant: Couwd is mijn Lief in haer/in and're flichtse brandt.

FRIGIDA ACCENDIT.

Quatumcunque simul frigent ferrumque silexque; Fomes at igniculos excipit inde suos.

FROIDE ELLE ALLVME.

Le Fusil quoy que froid la Mesche froide enstamme , Un cœur marbré s'allume aux glaçons d'une Dame.

Coudt zijnde slichtse brandt. FRIGIDA ACCENDIT

Froide, elle allume.

XXIV

Van u mijn licht.

De Son verguldt de Daen haer filv'ren aenghezicht: Dus houd' ich ooch te leen/ban u mijn Lief/mijn licht.

ACCEPTAM FERO LUCEM.

Purum a fratre capit glacialis Luna colorem

A Domina color est vivus in ore meo.

IE RECOY DE M'AMIE, vigueur & vie.

Comme Phabe reçoit du Soleil sa lumiere, Ainsi say-ie & vigueur de ma belle guerriere.

Ie recoi de m'amie, vigueur et vie.

XXV

Niet aen ghevanghen.

Woozden in't ooz/tot loon vooz langdienstighe Hin/ Zijn winden in een nee/ men vacreer upe end in,

VERBA DEDIT,

Verba bona auribus incantata haud verba merentis Bella irretiti præmia sunt Zephyri.

EN AMOVR N'Y APOINT
d'asseurance.

S'asseurer en Amour c'est estre temeraire, Puis qu'il n'a que des vents pour solde & pour salaire.

XXVI

Die sielen neemt en gheeft.

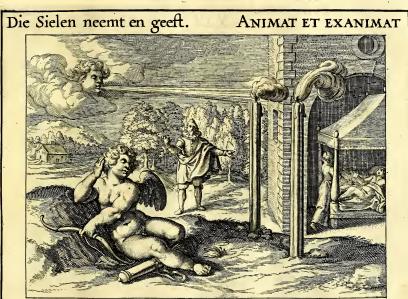
De windt blaest op/en upt/de karrsten/daer 3p streeke: Din Dzonw heeft ooch een cracht/ die Sielen neemt en gheeft.

ANIMAT ET EXANIMAT,

Accenditque facem, extinguitque facem nothus idem. En Dea, quæ vitam datque adimitque mihi.

L'AMIE DONNE MORT OV VIE.

Le vent tue un flambeau; ne le r'allume il pas? Ainsi de vous me vient la vie ou le trespas.

l'Amie, donne mort et vie.

XXVII

VVillighe vanckenis.

Ick blie niet ofmen schoon mijn kercker open doet: Ick bente wel ghewent/mijn dienst is al te soet.

CARCER VOLUNTARIUS.

Carcere non clauso spatium patet ætheris ingens. Non volo. Libertas carcere stare mea est.

MA PRISON EST VOLONTAIRE.

Le Perroquet ne sort, bien qu'ouverte sa cage, Aussi ma liberté c'est l'Amoureux servage.

Voor vryheit vailicheit.

SERVA SED SECURA

Plus seur que libre.

XXIX

Daer schuylt.

Wet lecker'hoop / de Min staet om te locken breedt: Warr't Ales bedeckt den Hoeck/bast ismen/eermen't weet.

LATET ERROR.

Vermiculo indutum cave perca voraveris hamum: Me quoque speranda fronte fefellit amor.

ILY A DE QVOY CRAINDRE.

Ainsi que le Poisson se prend à cette amorce, De mesme Amour nous trompe & nous force sa force.

Daer schuylt.

LATET ERROR

Il y a de quoi craindre.

X X X

Van't leven comt de doodt.

Terwislmen jockt en lacht/maeckt ons verloopen glas Vernielker Denus van die Poekter Venus was.

EX ALMA LIBITINA.

Labitur angustum per iter breve tempus: & alma Per ioca, per risus sit Libitina Venus.

TOVT SE PASSE AVEC le temps.

Comme passe le temps par un petit espace, Aussi par jeux, par ris, en sin Venus se passe.

Van't leven comt de doot. EX ALMÂ LIBITINA

Tout se passe avec le temps.

